

ΖΩΑ ΚΑΙ ΦΥΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τετράδιο ζωγραφικής

Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών εκφράζει την εκτίμηση και τις ευχαριστίες του σε όλα τα άτομα και κυβερνητικούς φορείς που συνέβαλαν στην υλοποίηση της παρούσας έκδοσης με επιλεγμένα είδη χλωρίδας και πανίδας της Κύπρου. Όλα τα είδη και υποείδη χλωρίδας που παρουσιάζονται είναι ενδημικά.

Κείμενο:

Η παρούσα έκδοση εκπονήθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών με τη συνεργασία των ακόλουθων φορέων:

- *Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών*
- *Τμήμα Δασών*
- *Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας*

Ευχαριστούμε, επίσης, τον επιστήμονα ερευνητή και φωτογράφο Δρα Χρίστο Ζουμίδη για την πολύτιμη βοήθειά του στην παρούσα έκδοση.

Φωτογραφικό υλικό:

Χρίστος Ζουμίδης (Φωτογραφίες: Φλαμίνγκο, Αλτικές Αράχνες, Πεταλούδα, Κάμπια, Σκαθάρια, Λατζιά, Κυκλάμινο το Κυπριακό, Κρόκος ο Κυπριακός, Γαΐδουράγκαθο, Σαπωνάρια)
Κώστας Κωνσταντίνου (Φωτογραφία: Πράσινη Χελώνα)

Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών
Τμήμα Δασών

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ**

ΓΤΠ 282/2025 – 4.000

ISBN 978-9963-50-495-4

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας
Σχεδιασμός - Εικονογράφηση: Μάριος Κουρουφέξης
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

ΖΩΑ ΚΑΙ
ΦΥΤΑ ΤΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Τετράδιο ζωγραφικής

ΑΓΡΙΝΟ

Ovis gmelini ophion

Το ενδημικό αγρινό της Κύπρου είναι σπάνιο και μοναδικό είδος άγριου πρόβατου που συναντάμε μόνο στην Κύπρο. Ζει στο νησί εδώ και 8.000 χρόνια και είναι το μεγαλύτερο χερσαίο θηλαστικό στο νησί. Το αρσενικό αγρινό ζυγίζει περίπου 35 κιλά και έχει δρεπανοειδή κέρατα, ενώ το θηλυκό ζυγίζει περίπου 25 κιλά και δεν έχει κέρατα.

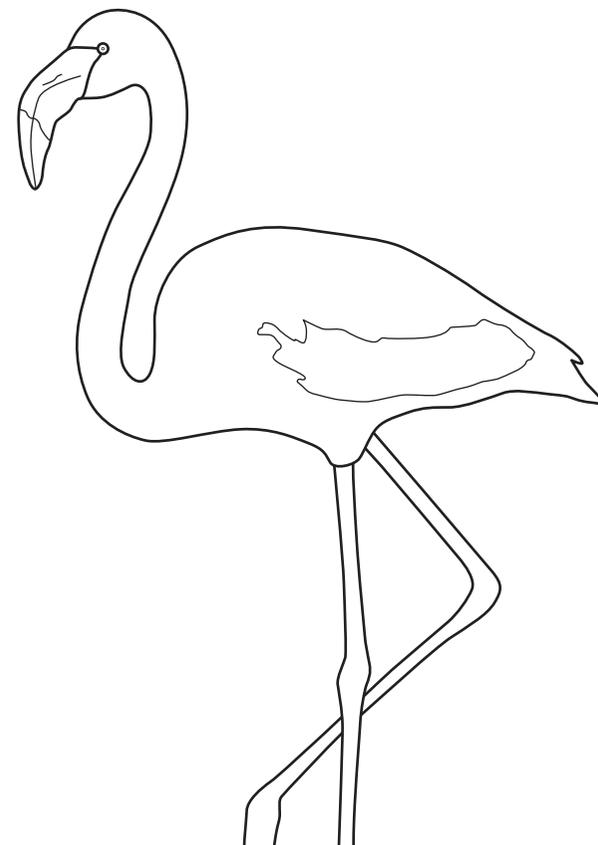
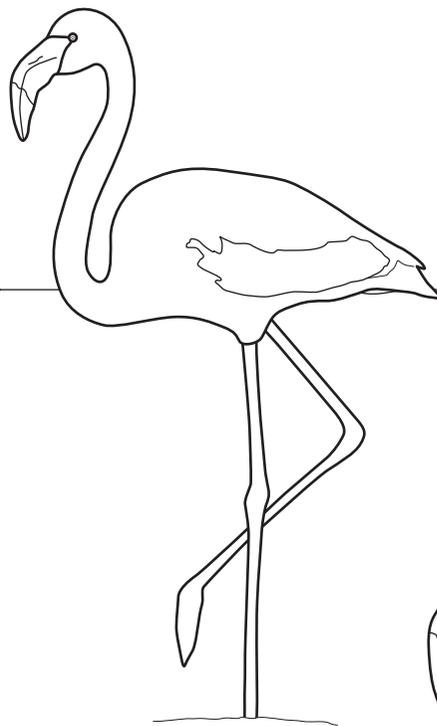
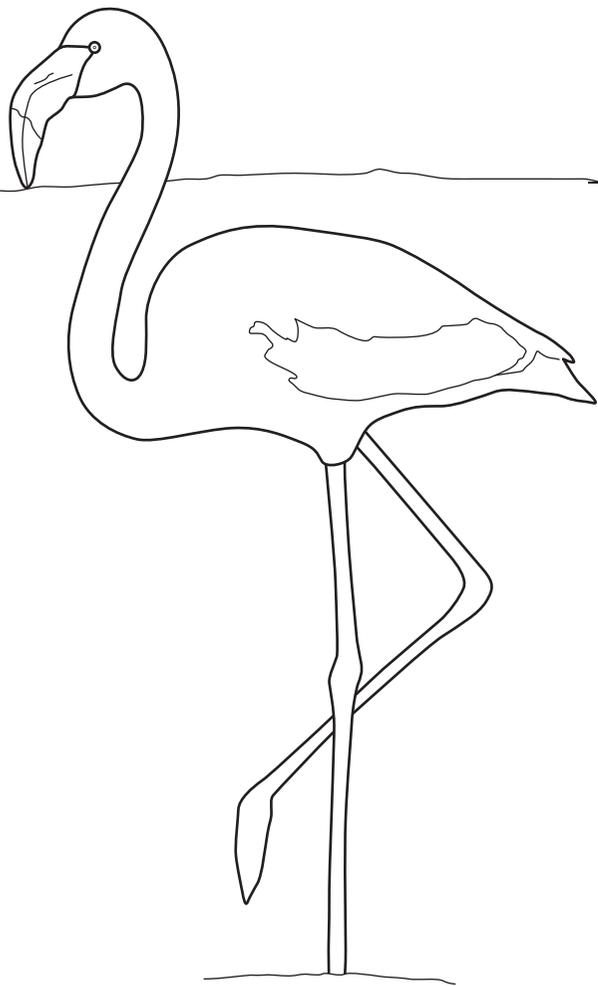
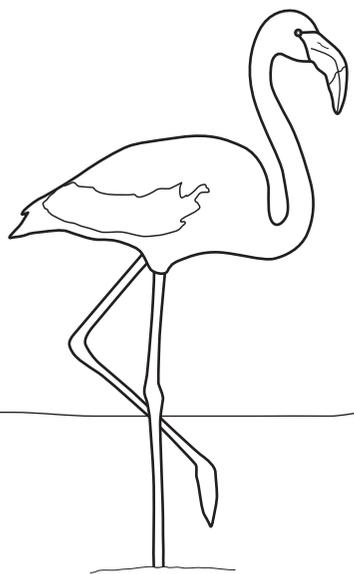

ΦΛΑΜΙΝΓΚΟ

Phoenicopterus ruber

Το Φοινικόπετρο το ρόδινο είναι το μεγαλύτερο από όλα τα είδη φλαμίνγκο που υπάρχουν στον πλανήτη και επισκέπτεται κατά χιλιάδες την Κύπρο κατά τους χειμερινούς μήνες για να τραφεί και να ξεκουραστεί. Τρέφεται με τη ροζ γαρίδα *Artemia salina* στην οποία οφείλει και το υπέροχο ροζ χρώμα των φτερών του.

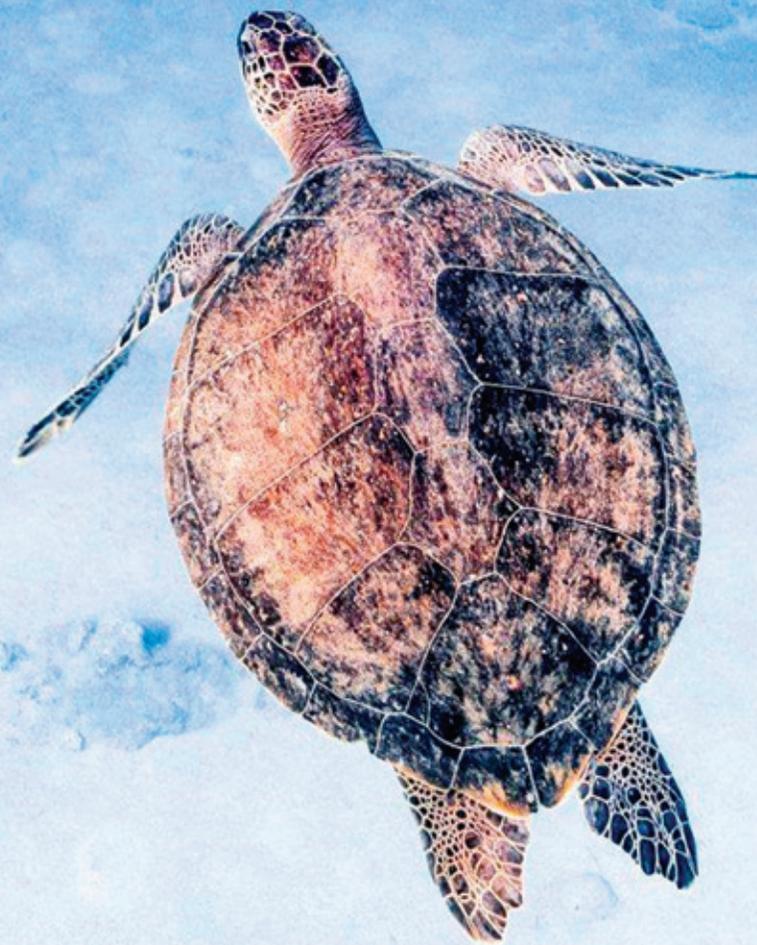

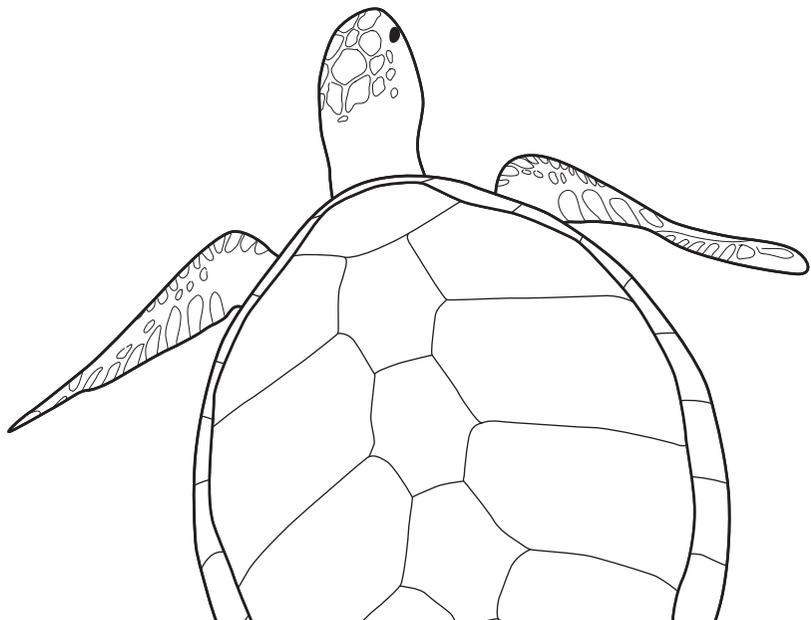
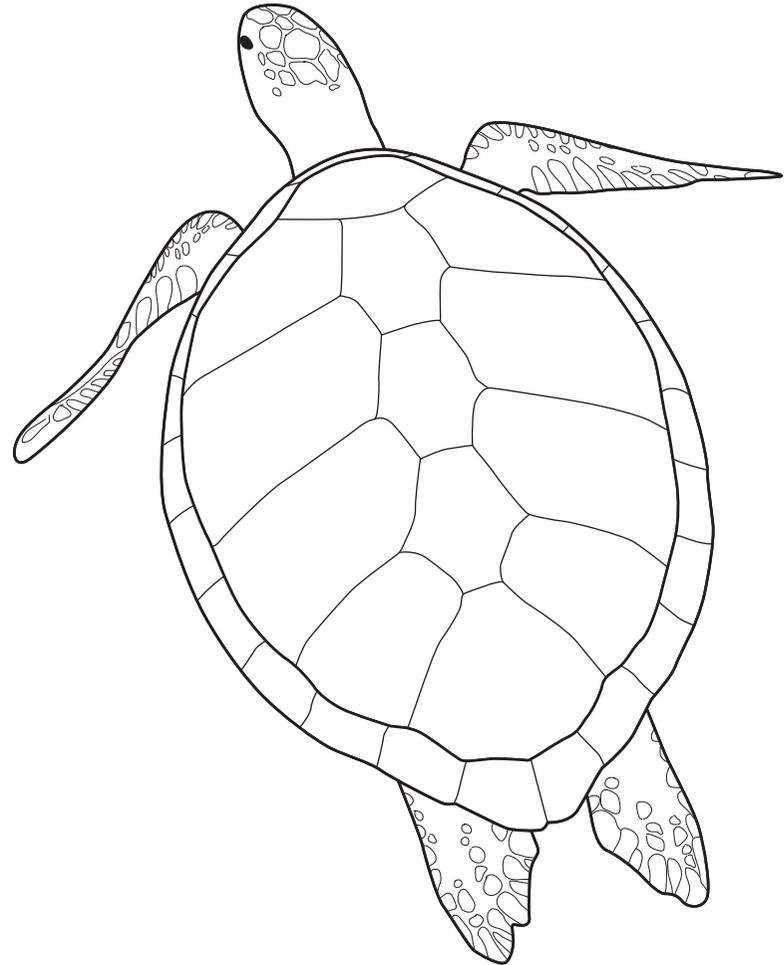
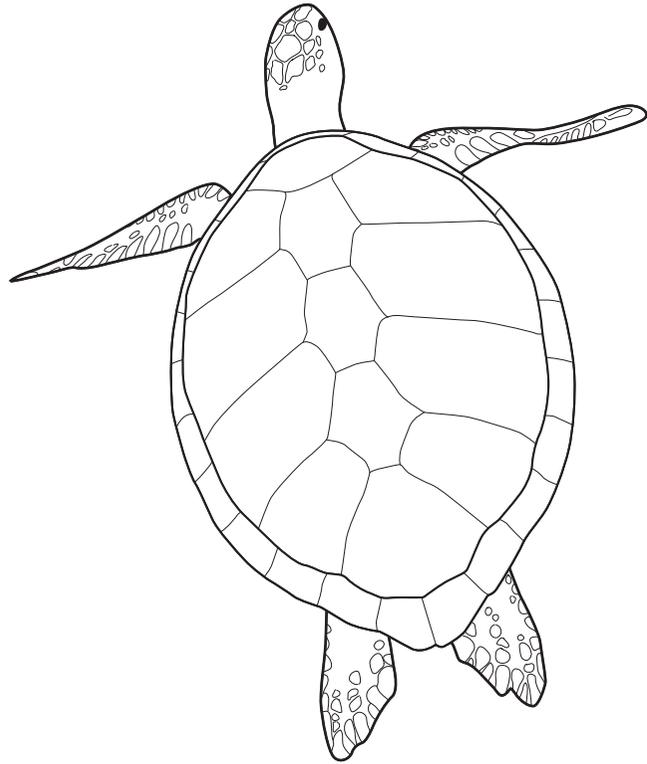
ΠΡΑΣΙΝΗ ΧΕΛΩΝΑ

Chelonia mydas

Η πράσινη χελώνα είναι μια μεγάλο μεγέθους θαλάσσια χελώνα της οικογένειας *Cheloniidae*. Λέγεται «πράσινη» λόγω του χρωματισμού του λίπους στο κάτω μέρος του καβουκιού της και όχι λόγω του χρώματος στο καβούκι της που είναι συνήθως πράσινο της ελιάς μέχρι μαύρο. Το καβούκι της μπορεί να φτάσει μέχρι και 150 εκ. και το βάρος της φτάνει συνήθως τα 100-150 κιλά!

Οι πράσινες χελώνες στη Μεσόγειο γεννούν σχεδόν αποκλειστικά στην Κύπρο, κυρίως στην προστατευόμενη περιοχή «Λάρας – Τοξεύτρας» στη Χερσόνησο του Ακάμα.

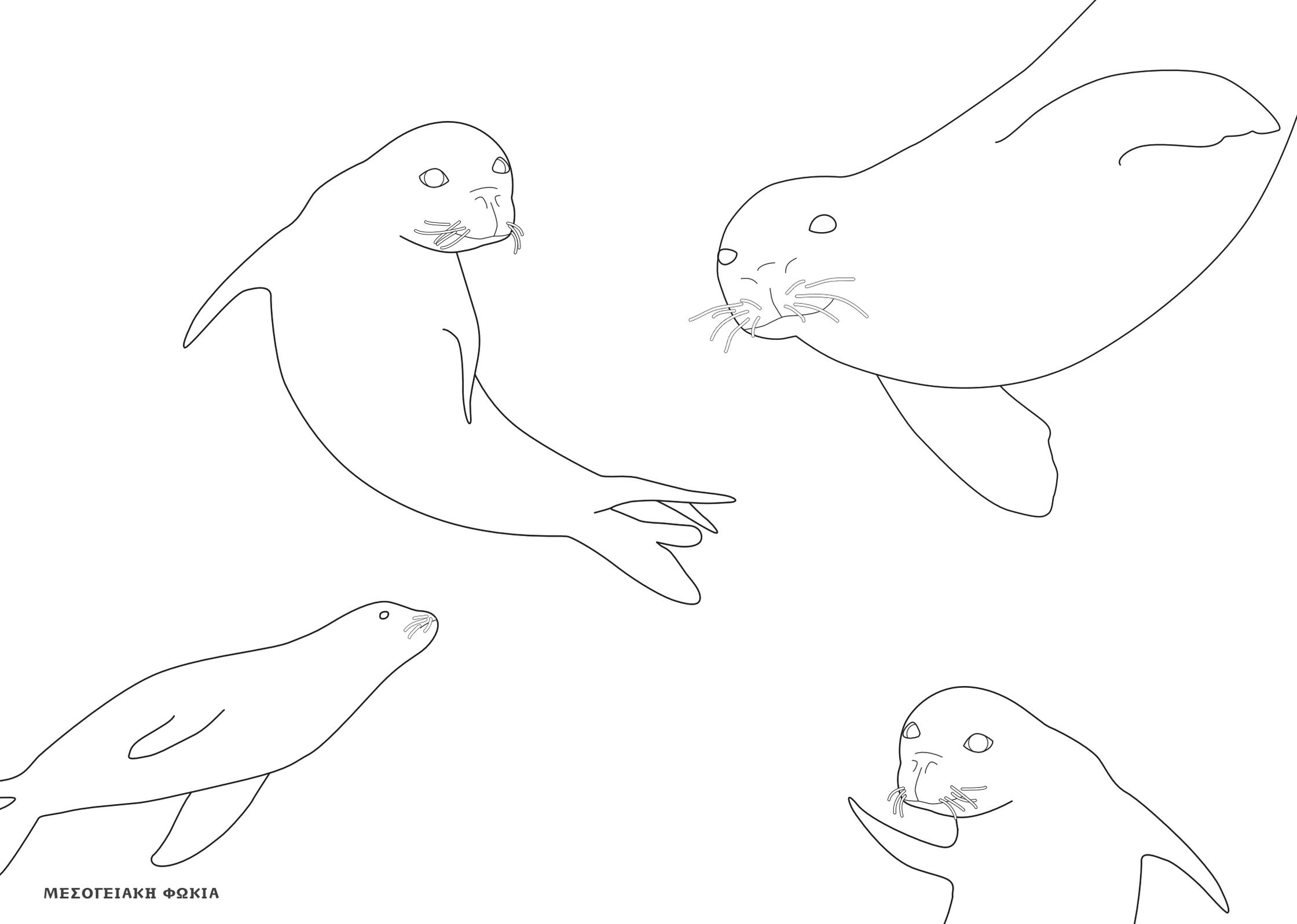
ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΦΩΚΙΑ

Monachus monachus

Η Μεσογειακή Φώκια αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα είδη φώκιας και είναι το πιο σπάνιο είδος από τα 33 είδη φώκιας που υπάρχουν στον κόσμο. Το μήκος της μπορεί να φτάσει τα 2,5 μέτρα και το βάρος της τα 300 κιλά! Μπορεί να ζήσει 40 περίπου χρόνια. Μπορεί να καταδυθεί σε βάθος μέχρι και 200 μέτρα, και είναι εξαιρετική κολυμβήτρια καθώς μπορεί να κολυμπήσει μεγάλες αποστάσεις πολύ γρήγορα.

Της αρέσει η απομόνωση και η ησυχία γι' αυτό και προτιμά τις βραχώδεις και δυσπρόσιτες ακτές και τις θαλασσινές σπηλιές. Αν και περνάει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της στη θάλασσα, βγαίνει στην ξηρά για ξεκούραση και για να γεννήσει και να γαλουχήσει τα μικρά της.

Στη Μεσόγειο ζουν περίπου 600 μεσογειακές φώκιες, ενώ στην Κύπρο υπολογίζεται ότι ζουν περίπου οι 14 από αυτές.

ΑΛΤΙΚΕΣ ΑΡΑΧΝΕΣ

Aelurillus cypriotus

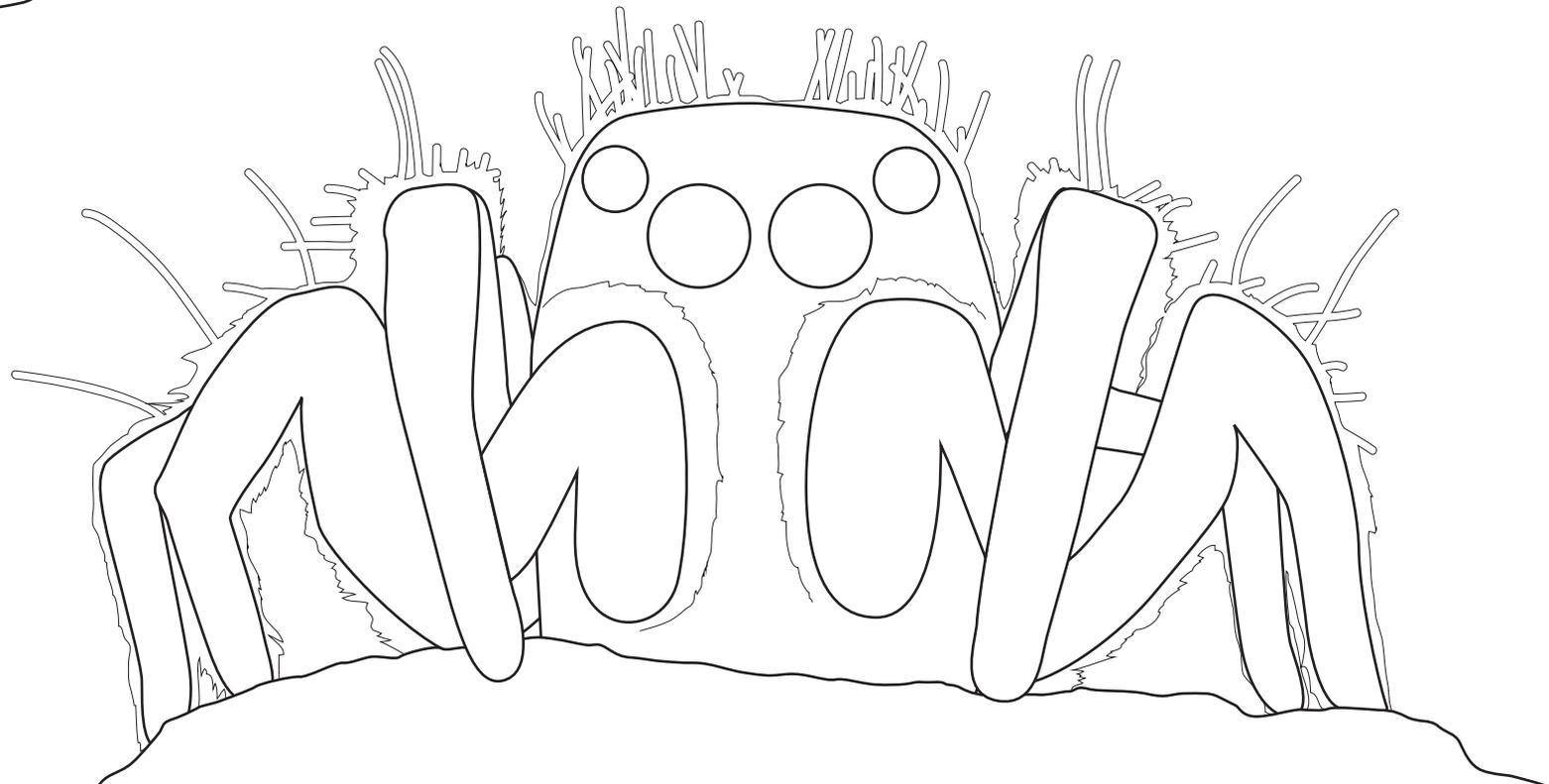
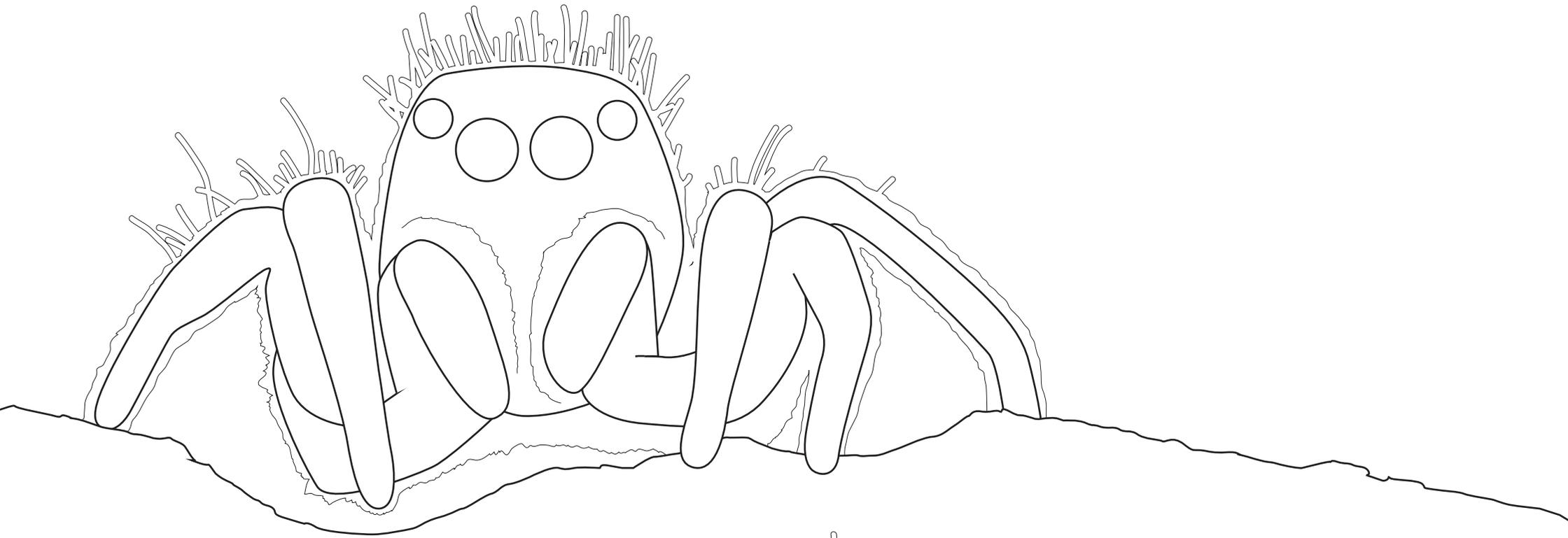
Η αράχνη *Aelurillus cypriotus* Azarkina, 2006 ανήκει στην οικογένεια *Salticidae* (αλτικές αράχνες). Το είδος *Aelurillus cypriotus* είναι το μοναδικό γνωστό ενδημικό είδος αράχνης που βρέθηκε μέχρι στιγμής στην Κύπρο. Το μέγεθος της είναι περίπου 7 χιλιοστά στα θηλυκά και 5 χιλιοστά στα αρσενικά. Το σχήμα της είναι στρογγυλό και στρουμπουλό, με βασικό χαρακτηριστικό το πυκνό τρίχωμα. Τα θηλυκά έχουν ομοίμορφο καφέ χρώμα, ενώ τα αρσενικά έχουν καφέ και κοκκινωπές αποχρώσεις, και ρομβωτό μοτίβο στον κεφαλοθώρακα. Ζουν σε ζεστά, ξηρά, και πετρώδη εδάφη και σε περιοχές με χαμηλή βλάστηση. Τρέφονται κυρίως με μυρμήγκια και μικρές μύγες, ενώ για να πιάσουν το θήραμά τους κάνουν άλματα 10-20 φορές το μέγεθός τους.

Θηλυκό

Αρσενικό

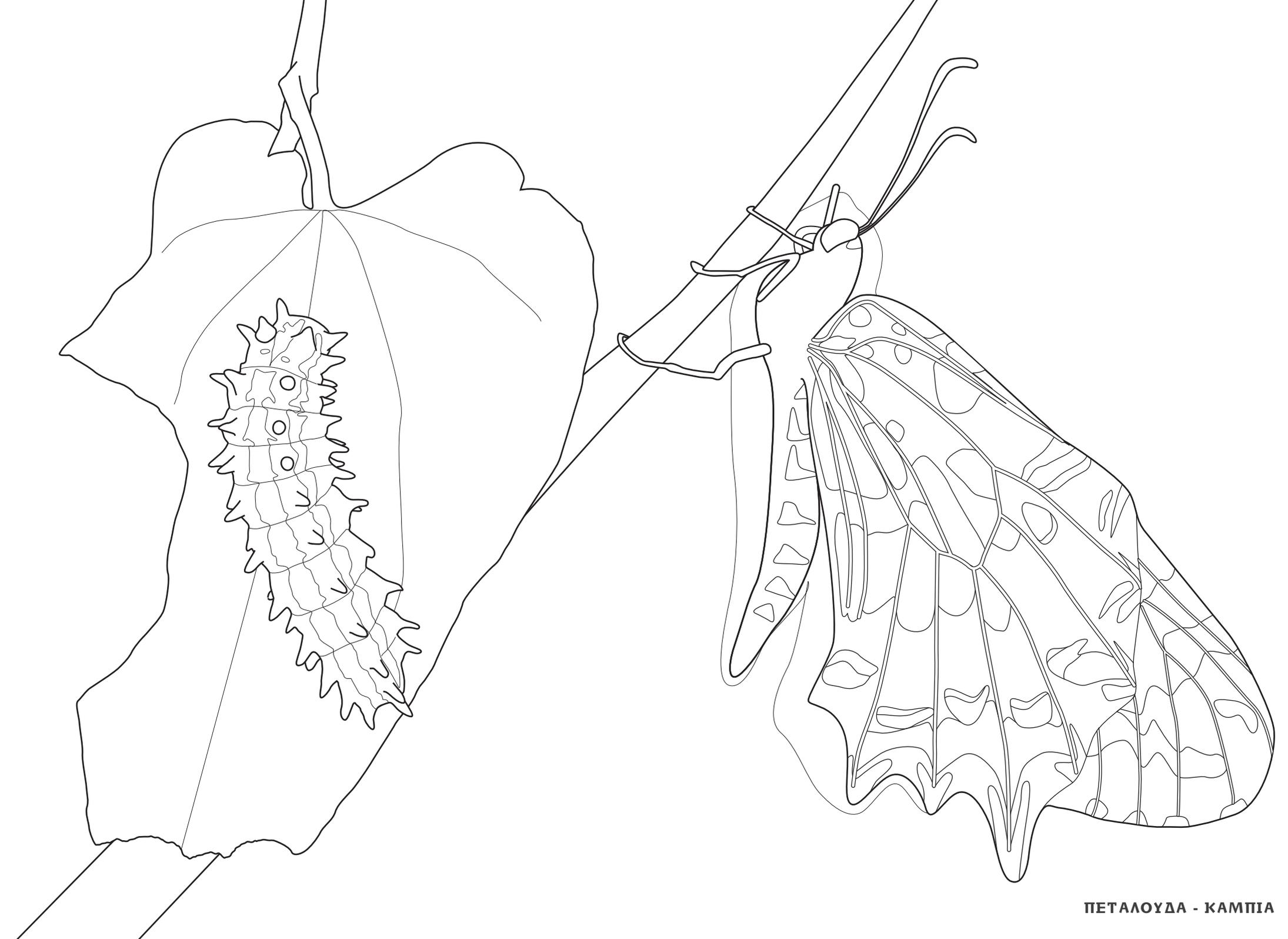

ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ - ΚΑΜΠΙΑ

Zerynthia cerisyi cypria

Η *Zerynthia cerisy* (Godart, 1824) είναι μεγάλη πεταλούδα με άνοιγμα φτερών 4,5 – 6,5 εκ., και ανήκει στην οικογένεια *Papilionidae*. Είναι είδος της νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Στην Κύπρο πετά το υποείδος *Zerynthia cerisyi cypria* (Stichel, 1907), το οποίο θεωρείται ενδημικό του νησιού. Εμφανίζεται νωρίς την άνοιξη και πετά μέχρι τον Ιούνιο. Η πεταλούδα αυτή γεννά τα αυγά της στο φυτό *Aristolochia sempervirens*. Η κάμπια τρέφεται με φρέσκα φύλλα και λουλούδια και ολοκληρώνει την ανάπτυξη της μέχρι τον Ιούλιο, οπότε μετατρέπεται και διαχειμάζει ως χρυσαλίδα μέχρι την επόμενη άνοιξη.

ΣΚΑΘΑΡΙ-ΚΟΣΜΗΜΑ

Anthaxia raphia

Το *Anthaxia (Cratomerus) raphia* Novak & Makris, 2002 είναι ένα μικρό σκαθάρι μήκους 6-8 χιλιοστών. Ανήκει στην οικογένεια *Buprestidae*, τα οποία είναι κοινώς γνωστά ως σκαθάρια – κοσμήματα. Το *Anthaxia raphia* είναι σπάνιο και ενδημικό είδος της Κύπρου που το βρίσκουμε σε λίγες τοποθεσίες στα βουνά του Τροόδους. Έχει σκούρο πράσινο μεταλλικό χρώμα με χάλκινες αντανακλάσεις. Το σκαθάρι αυτό ανακαλύφθηκε το 1999 και ονομάστηκε *raphia* καθώς βρέθηκε για πρώτη φορά στο Δάσος Πάφου, ενώ, Πάφια είναι και ένα από τα ονόματα της Αφροδίτης, της θεάς της ομορφιάς που σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία γεννήθηκε από τον αφρό της θάλασσας στις ακτές της Πάφου.

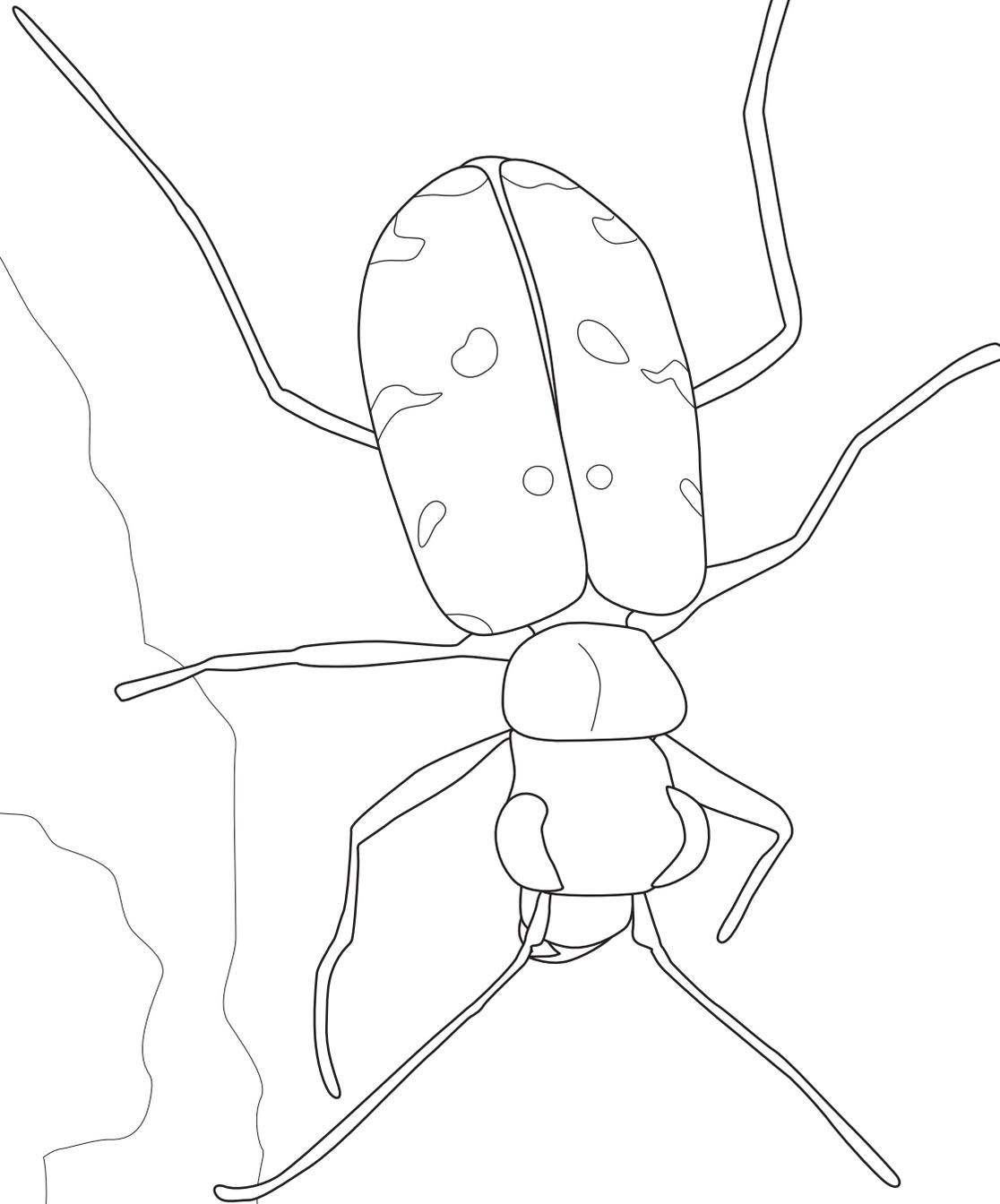

ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΚΑΘΑΡΙ-ΤΙΓΡΗΣ

Cicindela campestris cyprensis

Το *Cicindela campestris* (Linnaeus, 1758) είναι σκαθάρι που ανήκει στην οικογένεια *Carabidae*, δηλαδή των σκαθαριών εδάφους. Είναι κοινώς γνωστό ως πράσινο σκαθάρι-τίγρης και είναι ευρέως διαδεδομένο στην Ευρώπη και την Ασία. Στην Κύπρο βρίσκουμε το ενδημικό υποείδος *Cicindela campestris cyprensis* (Hlisnikowsky, 1929). Τα ενήλικα έχουν συνήθως μήκος 12-15 χιλιοστά. Είναι σκαθάρια που αγαπούν τον ήλιο και ζουν σε μέρη με ξηρά εδάφη, από τον Μάιο μέχρι τον Οκτώβριο. Τρέχουν πολύ γρήγορα χρησιμοποιώντας τα μακριά τους πόδια. Εκτός από το να τρέχουν στο έδαφος, μπορούν, επίσης, να πετάξουν πολύ γρήγορα με δυνατό βόμβο.

ΣΚΑΘΑΡΙ-ΚΟΣΜΗΜΑ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΚΑΘΑΡΙ-ΤΙΓΡΗΣ

ΛΑΤΖΙΑ

Εθνικό Δέντρο της Κύπρου

Quercus alnifolia

Η Λατζιά είναι ενδημικό είδος, δηλαδή το συναντάμε μόνο στην Κύπρο και η εξάπλωσή της περιορίζεται στην οροσειρά του Τροόδου. Είναι αειθαλές, μικρό δέντρο ή ψηλός θάμνος, που φθάνει σε ύψος τα 10 m. Τα φύλλα της έχουν βαθυπράσινο χρώμα στην πάνω πλευρά, ενώ η κάτω τους πλευρά είναι καλυμμένη με πυκνό χρυσαφί ή και καστανωπό τρίχωμα. Τον Φεβρουάριο του 2006, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η λατζιά ανακηρύχθηκε σε εθνικό δέντρο της Κύπρου.

ΚΥΚΛΑΜΙΝΟ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Εθνικό Φυτό της Κύπρου
Cyclamen cypricum

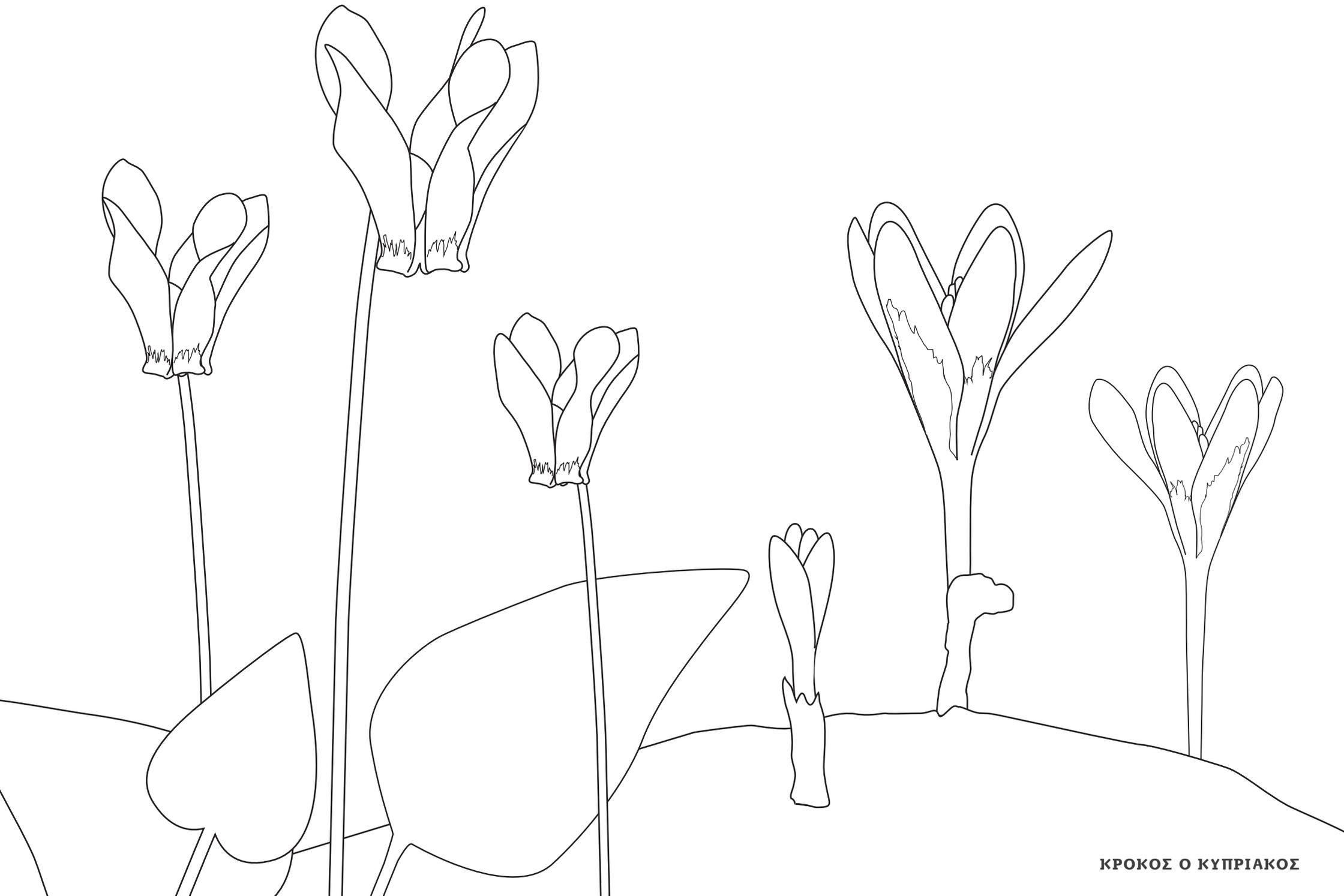
Το Κυκλάμινο το Κυπριακό είναι ένα από τα 23 γνωστά είδη κυκλαμίνου. Είναι ενδημικό στο νησί και έχει επιλεγεί ως το εθνικό φυτό της χώρας. Είναι πολυετές ποώδες φυτό, που μεγαλώνει από 7 έως και 15 εκατοστά σε ύψος. Έχει απλά και σαρκώδη φύλλα σε σχήμα καρδιάς. Η κάτω επιφάνεια των φύλλων έχει ένα χαρακτηριστικό πλούσιο μοβ ή κοκκινωπό χρώμα. Φυτρώνει στο μεγαλύτερο μέρος του νησιού.

ΚΡΟΚΟΣ Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ

Crocus cypricus

Ο Κρόκος ο Κυπριακός είναι σπάνιο ενδημικό λουλούδι της Κύπρου και είναι αυστηρά προστατευόμενο. Είναι πολυετές ποώδες φυτό, που μεγαλώνει από 5 έως και 10 εκατοστά σε ύψος. Έχει 3-4 φύλλα βαθυπράσινα, όρθια, απλά, γραμμοειδή, γυμνά. Τα άνθη του είναι λευκά ή ρόδινα με έντονο μοβ χρωματισμό στη βάση της εξωτερικής επιφάνειάς τους.

ΓΑΪΔΟΥΡΑΓΚΑΘΟΣ

Onopordum cyprium

Το κυπριακό γαΐδουράγκαθο είναι ένα ενδημικό φυτό της Κύπρου. Είναι πολυετές ή διετές φυτό που το βρίσκουμε σε ηλιόλουστες βραχώδεις τοποθεσίες σε όλη την επικράτεια του νησιού. Το ύψος του μπορεί να φτάσει το 1 μέτρο και ανθίζει μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου. Έχει κομψά όρθια στελέχη και άνθος με ανοιχτόχρωμο ως σκούρο πορφυρό χρώμα, ενώ τα αγκαθωτά του φύλλα έχουν ασημοπράσινο χρώμα.

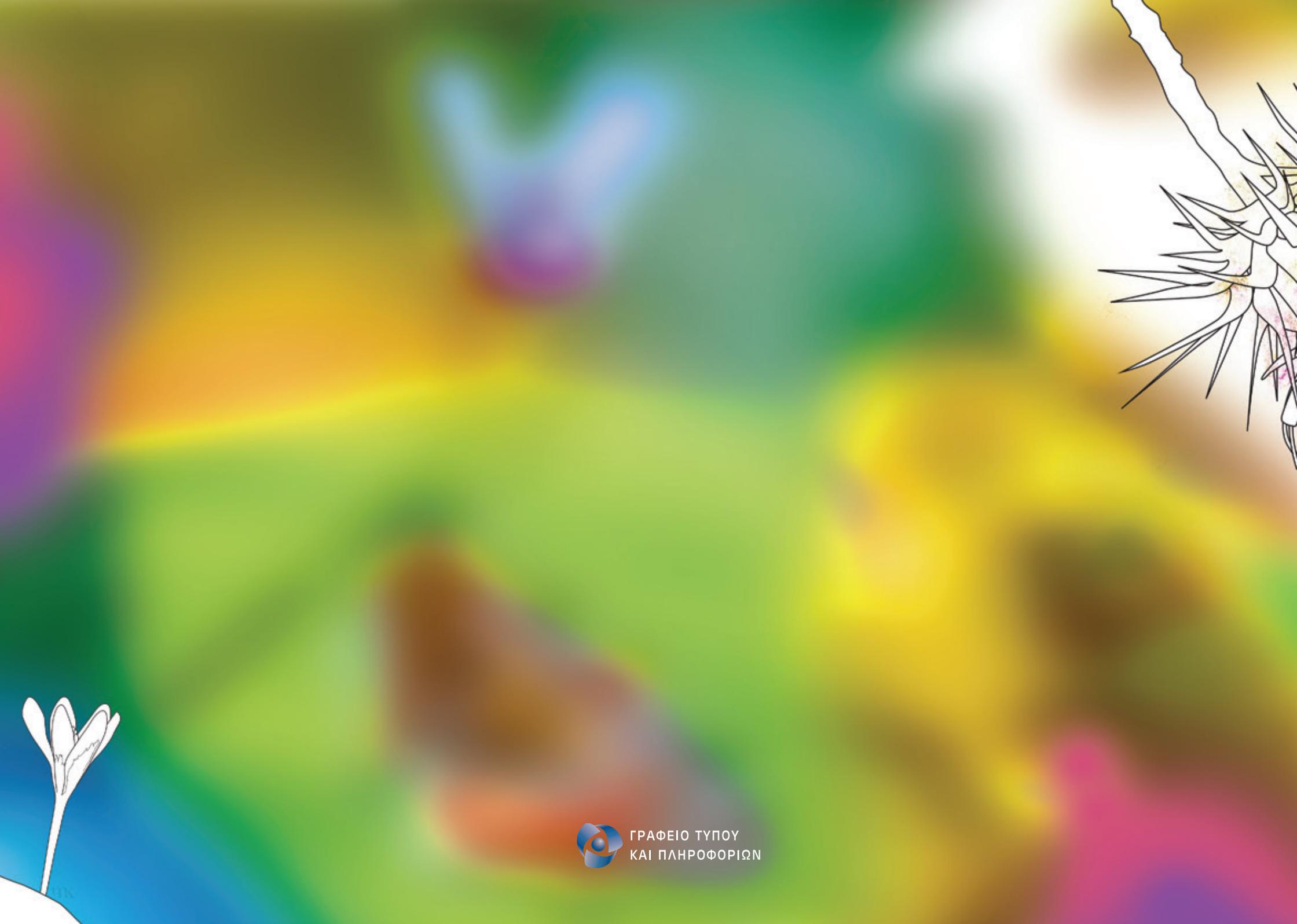

ΣΑΠΩΝΑΡΙΑ

Saponaria cyprica, endemic

Η σαπωνάρια είναι ενδημική όρθια ή απλωτή πόα, ύψους 10–20 εκατοστών. Απαντάται σε πετρώδεις περιοχές με πεύκα και κοντά σε ρεματιές από τα 1.100 μέτρα μέχρι τη κορυφή του Τροόδους σε υψόμετρο 1.952 μέτρα. Τα άνθη του φυτού έχουν πορφυρές και ροζ αποχρώσεις. Ανοίγουν το απόγευμα και κλείνουν γύρω στο μεσημέρι της επόμενης μέρας. Ο κολλώδης κόκκινος κάλυκας παραμένει έντονα χρωματισμένος και ελκυστικός εβδομάδες μετά την πτώση των πετάλων. Ανθίζει μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου αλλά διατηρείται πράσινο καθόλη τη διάρκεια του χειμώνα.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ